

Dosarul nr. 2ra-1480/22
2-19124052-01-2ra-12102022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Lupașcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

21 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Irina Novicova, reprezentată de avocatul Ariadna Suveica,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Irina Novicova împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la anularea ordinului de concediere, obligarea emiterii actului administrativ privind numirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada lipsei forțate de la lucru, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 04 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Irina Novicova și a fost admis apelul declarat de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, fiind casată integral hotărârea din 10 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și pronunțată o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată,

constată:

La data de 22 iulie 2019, Irina Novicova a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la anularea ordinului de concediere, obligarea emiterii actului administrativ privind numirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada lipsei forțate de la lucru, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în la 20 mai 1996, a fost angajată în funcție de specialist Secția organizare și metodologie în domeniul proprietății intelectuale a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, iar la 09 iulie 1996 a fost

primită la lucru în funcția de specialist în Secția examinare invenții și mărci. La data de 01 decembrie 2000 a fost transferată în funcție de examinator, specialist principal în cadrul Secției mărci naționale, iar la 01 iunie 2002 a fost transferată în funcția de specialist principal în cadrul Secției mărci naționale. Ulterior, la 02 ianuarie 2004 a fost transferată în funcția de expert principal în cadrul Secției mărci naționale.

A notat că la 31 decembrie 2004 a fost concediată prin transfer la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală conform art. 86 lit. u) din Codul muncii, la 03 ianuarie 2005 fiind angajată în funcția de expert principal Secția mărci naționale a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 325 din 02 iunie 2015 s-a reorganizat, prin transformare, Întreprinderea de Stat Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală în Instituția Publică Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală. Astfel, la 01 iulie 2015, Novicova Irina a fost transferată în funcția de specialist de categoria I, Secția mărci naționale din cadrul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală.

În temeiul Hotărârii Guvernului nr. 1247 din 19 decembrie 2018 privind organizarea și funcționarea Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, a fost stabilit efectivul limită al personalului Agenției. Întru respectarea prevederilor art. 88 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, pârâta a emis ordinul nr. 25-p din 19 februarie 2019 „Cu privire la reducerea statelor de personal”, prin care, în legătură cu reorganizarea prin transformare a IP Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, autoritatea administrativă centrală, s-a redus statele de personal, fiind stabilit efectivul limită de personal în număr de 131 de unități, inclusiv 17 unități de personal auxiliar și de deservire tehnică, cu un fond anual de retribuire a muncii conform cadrului normativ în vigoare.

Reclamanta a menționat prin ordinul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 26-p din 20 februarie 2019 „Cu privire la preavizarea personalului”, au fost preavizați, sub semnătură, angajații Agenției, începând cu 20 februarie 2019, privind disponibilizarea în legătură cu reorganizarea prin transformare a Instituției Publice Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală în Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, autoritate administrativă centrală din subordinea Guvernului. Salariaților din cadrul Agenției urma să li se propună transferarea conform efectivului limită de personal.

A relatat că a semnat ordinul nr. 26-p din 20 februarie 2019 și i-a fost propusă funcția de specialist Secția mărci naționale, Direcția Mărci și Design industrial, însă, nu a acceptat această funcție, deoarece în ultimii 17 ani deținea funcția de specialist categoria I, actualmente specialist principal.

Prin ordinul nr. 331p din 23 aprilie 2019 a fost concediată din funcția de specialist categoria I, Secția mărci naționale, Direcția mărci și design industrial, în legătură cu reducerea statelor de personal, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. c) din Codul muncii, începând cu 25 aprilie 2019.

A indicat că nu este de acord cu repartizarea funcțiilor din interiorul Agenției și consideră repartizarea funcțiilor ca fiind una tendențioasă, neechitabilă și nelegitimă,

deoarece i-a fost propusă o funcție care nu era echivalentă cu funcția deținută anterior, ceea ce constituie o retrogradare în funcție, or, conform statelor de personal prezentate de către angajator în redacție veche/în redacție nouă, este vizibil că i s-a propus o funcție inferioară.

Reclamanta a declarat că până la reorganizare, Secția mărci naționale avea 11 unități, dintre care: șef secție – 1 unitate, specialist coordonator – 2 unități, specialist categoria I – 3 unități, specialist categoria II – 4 unități, specialist categoria III – 1 unitate, iar după reorganizare, Secția mărci naționale are 9 unități, dintre care: șef secție – 1 unitate, consultant principal – 1 unitate, specialist principal – 5 unități, specialist superior – 1 unitate, specialist – 1 unitate.

A subliniat că la repartizarea funcțiilor, nu s-a luat în considerație că a activat în Secția mărci naționale din momentul fondării Agenției, a participat activ la desfășurarea activității instituției de la înființare, este un excelent specialist în domeniu, are studii superioare în documentul respectiv, o pregătire profesională vastă în sectorul proprietății intelectuale, perfecționându-și în mod continuu studiile, angajatorul delegând-o să-și îndeplinească obligațiile de serviciu Secției în care a activat la cel mai înalt nivel.

A mai indicat că nu cunoaște cum a fost efectuat concursul/repartizarea funcțiilor și dacă au fost respectate prevederile art. 183 alin. (1), (2) lit. c) din Codul muncii, mai mult ca atât, la emiterea ordinului, angajatorul nu a ținut cont de faptul că avea dreptul preferențial de a-i fi propusă o funcție similară, fie mai avansată în cazul dat specialist principal sau consultant principal, administrația repartizând funcțiile noi stabilite persoanelor cu o calificare și productivitate de muncă mai inferioară și fără studiile necesare în domeniul dat. Astfel, concedierea/propunerea unor noi funcții unor angajați pe motivul reducerii posturilor, urmată la scurt timp de reînființarea posturilor date cu schimbarea doar a denumirii lor, indică la faptul că reducerea nu a corespuns unei nevoi reale a Agenției.

Reclamanta a susținut că în instituție nu există regulamente interioare, comisii de atestare, referitor la conferirea gradelor de calificare și în așa mod, au fost încălcate prevederile art. 5 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

A solicitat anularea ordinului nr. 331p din 23 aprilie 2019, restabilirea în altă funcție reieșind din profesionalismul ei, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la locul de muncă, precum și repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei.

La 01 octombrie 2020, reclamanta a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând anularea ordinului nr. 331p din 23 aprilie 2019, obligarea pârâtei să emită actul administrativ privind numirea în funcția de Specialist principal în Secția mărci naționale, Direcția mărci și design industrial încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la locul de muncă, repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 191-192, volumul I).

În motivarea cererii de concretizare, Irina Novicova a indicat suplimentar că potrivit art. XXXIV alin. (2) din Legea pentru modificarea și completarea unor acte

legislative nr. 140 din 27 iulie 2018, prin derogare de la prevederile art. 29, 31 și 32 din Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, persoanele care sunt angajate în cadrul persoanelor juridice al căror statut se modifică prin efectul prezentei legi și ale căror activități au fost stabilite și avizate ca funcții publice în condițiile art. 67 din Legea nr. 158/2008 vor fi numite în funcțiile publice respective cu respectarea condițiilor stabilite la art. 27 din Legea nr.158/2008, fără perioadă de probă pentru funcționarul public debutant, cu depunerea jurământului funcționarului public în termen de 10 zile de la numirea în funcție. Deci, conform art. 30 alin. (1) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, raporturile de serviciu apar în baza actului administrativ de numire în funcția publică, emis în condițiile prezentei legi.

Prin hotărârea din 10 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Irina Novicova a fost admisă parțial și a fost anulat ordinul nr. 331p din 23 aprilie 2019 emis de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la concedierea Irinei Novicova din funcția de specialist categoria I, Secția mărci naționale, Direcția mărci și design industrial. Novicova Irina a fost restabilită în funcția deținută de specialist categoria I, Secția mărci naționale, Direcția mărci și design industrial și s-a încasat de la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală în beneficiul reclamantei salariul neachitat pentru absența forțată de la serviciu pentru perioada 24 aprilie 2019 – 10 decembrie 2020 în sumă de 270 883,2 lei, suma de 15 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

La 15 decembrie 2020, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă.

La 28 decembrie 2020, Irina Novicova a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii în partea respingerii acțiunii și emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 04 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Irina Novicova și a fost admis apelul declarat de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, fiind casată integral hotărârea din 10 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și pronunțată o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că prin Hotărârea Guvernului nr. 1247 din 19 decembrie 2018 privind organizarea și funcționarea Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Instituția Publică „Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală” s-a reorganizat prin transformare în Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, autoritate administrativă centrală din subordinea Guvernului. În temeiul acestei hotărâri, directorul general al Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a emis ordinul nr. 25-p din 19 februarie 2019 cu privire la reducerea statelor de personal.

Instanța de apel a constatat că angajatorul Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a respectat procedurile impuse de lege în situația de reorganizare a entității,

comunicând și avizând reclamanta despre procedurile care derulează, consecințele reorganizării și modalitățile/posibilitățile de acționare a ultimei în calitate de salariat. După reorganizare, angajaților Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală li s-a atribuit un nou statut, cel de funcționar public și potrivit fișei postului funcției deținute de reclamantă până la reorganizare – specialist de categoria I, secția mărci naționale, Direcția mărci și design industrial și cea propusă în noua structură a Agenției – specialist, secția mărci naționale, Direcția mărci și design industrial, aceste funcții sunt identice ca și obiectiv, după reorganizare, reclamanta urmând să desfășoare aceeași activitate de până la reorganizare. Prin urmare, nu poate fi vorba despre o retrogradare în funcție, or, urmare a reorganizării, reclamantei i s-a propus o funcție publică, astfel că nu poate fi comparat nivelul și nici nu există criterii de echivalare a acestor două funcții, care presupun statut reglementat diferit, inclusiv salarizarea fiind realizată diferit.

Curtea de Apel Chișinău a menționat că în rezultatul refuzului funcției publice propuse, la data de 28 februarie 2019 reclamanta a semnat avizul prin care a fost informată despre acordarea unei zile lucrătoare pe săptămână cu menținerea salariului mediu pentru căutarea unui alt loc de muncă, indicând personal ziua de luni, cât și informată că după expirarea termenului de preavizare, contractul individual de muncă va fi realizat cu acordarea garanțiilor și compensațiilor prevăzute de legislație. Astfel, în atare circumstanțe, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală corect și legal a concediat-o pe Irina Novicova ca rezultat al reorganizării și refuzului ultimei de a fi transferată într-o altă funcție instituită urmare a reorganizării.

La data de 16 septembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Irina Novicova, reprezentată de avocatul Ariadna Suveica, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea respingerii pretențiilor cu privire la obligarea emiterii actului administrativ privind numirea în funcție și încasarea salariului pentru perioada lipsei forțate de la lucru, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept material, decizia emisă fiind ilegală.

Reprezentantul recurentei a indicat că, concluzia instanței de apel precum că intimata ar fi fost obligată să propună Irinei Novicova doar o funcție publică cu caracter permanent, dar nu o funcție echivalentă celei deținute anterior, deoarece nu există criterii/formule de echivalare a funcțiilor în cadrul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală până la și după reorganizare, încalcă prevederile art. 5 lit. a) și art. 6 din Codul Muncii, demonstrează interpretarea eronată a prevederilor articolului XXXIV alin. (2) din Legea nr. 140/2018 și sfidarea flagrantă a aprecierilor Curții Constituționale date în decizia nr. 8 din 20 ianuarie 2022 de inadmisibilitate a sesizării nr. 283g/2021.

A susținut că, potrivit art. 6, 88 alin. (1) lit. c) din Codul Muncii, odată cu preavizarea în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal, intimata era obligată să comunice salariatului lista posturilor noi instituite, fișa de post a

funcției/postului propus, fișele de post ale altor funcții din aceeași secție și criteriile după care au fost propuse funcțiile publice angajaților Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală. Însă, contrar prevederilor legale citate supra, odată cu preavizarea în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal și propunerea funcției de specialist în Secția mărci naționale, Direcția mărci și design Industrial, angajatorul nu a informat-o pe Irina Novicova despre atribuțiile funcției propuse și nu i-a comunicat condițiile de retribuire a muncii. Fișa de post a funcției propuse și mărimea salariului pentru exercitarea acestei funcții au fost comunicate recurenteii doar în instanța de judecată.

Astfel, în situația în care Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nu a comunicat recurenteii condițiile de salarizare a funcției propuse de specialist, iar funcția dată este ultima în ierarhia funcțiilor conform Statelor de personal ale Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală de după reorganizare, pe când funcția de specialist categoria I deținută până la reorganizare, era cea mai înaltă după funcția de specialist coordonator, Irina Novicova întemeiat a considerat că funcția propusă reprezintă o retrogradare, ceea ce exclude menținerea diferenței de salariu.

Reprezentantul recurenteii consideră că probele din dosar demonstrează că Irina Novicova întrunește condițiile legale pentru exercitarea funcției la care pretinde, de specialist principal, precum și condițiile fișei de post al acestei funcții referitoare la specialitatea studiilor, cunoștințe, abilități profesionale și atitudini. Or, probele din dosar demonstrează că Irina Novicova are studii superioare de licență în Inginerie-Economie și Drept, are 23 de ani de experiență de muncă în cadrul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, din care mai mult de 17 ani a activat în funcția de specialist principal/specialist categoria I în Secția mărci naționale, Direcția mărci și design industrial.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 04 mai 2022.

Materialele cauzei atestă că la 18 iulie 2022, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa poștală a recurenteii Irina Novicova (f.d. 100, volumul II), însă, lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul declarat la 16 septembrie 2022, este în termen.

La data de 12 octombrie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (f.d. 118-120, volumul II), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

Prin referința depusă la 06 decembrie 2022, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel, indicând că toate acțiunile angajatorului, ce țin de concedierea recurenteii, au fost efectuate cu respectarea procedurilor legale, în consecință, fiind emis un ordin legitim și întemeiat.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Irina Novicova, reprezentată de avocatul Ariadna Suveica, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Irina Novicova, reprezentată de avocatul Ariadna Suveica, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Irina Novicova, reprezentată de avocatul Ariadna Suveica, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Irina Novicova, reprezentată de avocatul Ariadna Suveica, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic